

Sygn. akt II K 711/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w II Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący - S.S.R Ewa Muzyka

Protokolant - Agnieszka Lewek

przy udziale przedstawiciela Urzędu Celnego w Wałbrzychu – Krzysztofa Barczyka

po rozpoznaniu w dniach 5 września 2013 roku, 21 listopada 2013 roku, 23 stycznia 2014 roku, 23 stycznia 2014 roku oraz 30 stycznia 2014 roku w Wałbrzychu sprawy

A. H. (1)

ur. (...) w L.,

syna T. i G. z domu M.,

oskarżonego o to, że:

będąc płatnikiem podatku akcyzowego uchylał się od opodatkowania w ten sposób, że nie złożył w terminie 14 dni, tj. od 10.06.2010r. Naczelnikowi Urzędu Celnego w W. deklaracji uproszczonej (...) dla tego podatku w związku z nabyciem wewnątrzspółnotowym pojazdu samochodowego marki B. (...) o numerze identyfikacyjnym VIN (...) przez co naraził na uszczuplenie podatek akcyzowy w kwocie 13.071,00 złotych,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 54§2 kks

I A. H. (1) uniewinnia od popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, tj. przestępstwa skarbowego z art. 54§2 kks, zaś wydatki w sprawie zaliczając na rachunek Skarbu Państwa,

II na podstawie art. 632 pkt 2 kpk zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego A. H. (1) kwotę 1600 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt II K 711/13

UZASADNIENIE

W toku przeprowadzonego przewodu sądowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10.06.2010r. oskarżony A. H. (1) zakupił na terytorium Niemiec samochód marki B. (...) o numerze identyfikacyjnym VIN – (...), rok produkcji 2005 za kwotę 17 000 Euro. Samochód ten zarejestrowany był w Niemczech jako samochód ciężarowy. Oskarżony nie trudni się zawodowo handlem samochodami, zakupu dokonał okazjonalnie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

Dowód: umowa kupna z dnia 10.06.2010r. – k. 29

Zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu część I (dowód rejestracyjny) i

część II (karta pojazdu) poświadczony tłumaczenie z języka niemieckiego –

k. 26, k. 28

Przed zakupem przeprowadzone zostały badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów, które dotyczyły samochodu ciężarowego. W załączniku do zaświadczenia o przeprowadzonym badaniu technicznym – opisie zmian dokonanych w pojeździe – zaznaczono, iż: zmianie uległa ilość miejsc z 2 na 4, przegrodę przełożono na drugi rząd siedzeń, siedzenia wraz z zagłówkami i pasami mocowane w miejscach kotwiczeń oryginalnych fabrycznie, zmiany dokonano zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym.

Dowód: Zaświadczenie z dnia 09.06.2010r. o przeprowadzonym badaniu technicznym pojazdu wraz z załącznikiem – opisem zmian dokonanych w pojeździe – k. 31 odwrót, k. 32

Oskarżony dokonał przewozu przedmiotowego pojazdu na terytorium Polski w dniu zakupu, t.j. 10.06.2010r. Samochód marki B. (...) stanowiący własność A. H. (1) został zarejestrowany na terytorium kraju jako pojazd ciężarowy w dniu 18.06.2010 r. Do wniosku o rejestrację pojazdu zostało dołączone zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. potwierdzające brak obowiązku uiszczenia podatku od towarów i usług z tytułu nabycia środka transportu. Wydania właściwego dokumentu dowodu rejestracyjnego dokonano 30.06.2010r.

Dowód: Wniosek o rejestrację pojazdu ciężarowego z dnia 18.06.2010r. – k. 25

Zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. VAT-25

z dnia 18.06.2010r. i wniosek o wydanie zaświadczenia VAT-24 z dnia

17.06.2010r. – k. 94 odwrót, k. 101-102

Dowód rejestracyjny – k. 19 odwrót

Na skutek czynności sprawdzających w systemie finansowo-księgowym Izby Celnej we W., Naczelnik Urzędu Celnego w W. ustalił, iż oskarżony nie złożył deklaracji uproszczonej nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego marki B. (...) i nie zapłacił podatku akcyzowego. W związku z powyższym pismem z dnia 26.10.2011r. wezwał A. H. (1) do złożenia deklaracji i zapłaty należnego podatku.

Dowód: Pismo Naczelnika Urzędu Celnego w W. z dnia 26.10.2011r. – k. 1

Dnia 16.11.2011r. Naczelnik Urzędu Celnego w W. zwrócił się do B. (...) z prośbą o przesłanie informacji czy samochód marki B. (...), nr nadwozia (...) został wyprodukowany jako samochód przeznaczony do przewozu osób, czy towarów. B. (...) dnia 06.12.2011r. w odpowiedzi poinformował, iż na podstawie baz danych producenta wskazany samochód został wyprodukowany w 2005 roku na podstawie europejskiej homologacji osobowej nr e1* (...)* (...)*10. typ pojazdu M1G, czyli osobowy (terenowy), ilość miejsc siedzących 5, liczba drzwi 4, rodzaj nadwozia: sedan, całkowicie przeszkolone, brak przegrody.

Dowód: Pismo B. (...) z dnia 06.12.2011 – k. 23

W dalszej kolejności Naczelnik Urzędu Celnego w W. dnia 12.12.2011r. wszczął z urzędu postępowanie podatkowe w sprawie określenia A. H. (1) zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego marki B. (...).

Po przeprowadzeniu postępowania Naczelnik Urzędu Celnego w W. wydał dnia 10.02.2012r. decyzję określającą A. H. (1) zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu osobowego marki B. (...) w kwocie 13 071,00 zł. Dyrektor Izby Celnej we W. decyzją z dnia 08.05.2012r. podtrzymał rozstrzygnięcie organu I instancji.

Dowód: Postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego w W. z dnia

12.12.2011r. – k. 14-15

Protokół oględzin pojazdu samochodowego z dnia 23.01.2012r. – k 17

Protokół złożenia wyjaśnień z dnia 23.01.2012r. – k. 18

Decyzja Naczelnika Urzędu Celnego w W. z 10.02.2012r. nr

(...) - (...)9110-187/12/JG – k. 6-9 odwrót

Decyzja Dyrektora Izby Celnej we W. z dnia 08.05.2012r. nr

(...) - (...)9110-99/12/379/DK – k. 2-5 odwrót

Zaległość podatkowa w podatku akcyzowym z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego samochodu marki B. (...) została A. H. (1) rozłożona na raty decyzją Naczelnika Urzędu Celnego w W. z dnia 29.10.2012r. Zobowiązany dokonuje spłat zaległości według harmonogramu.

Dowód: Decyzja Naczelnika Urzędu Celnego w W. z 29.10.2012r. nr

(...) - (...)11/12/MM – k. 46-51

Oskarżony nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i w swoich wyjaśnieniach wskazał, iż nabył samochód jako ciężarowy i nie miał obowiązku składania deklaracji podatku akcyzowego i uiszczania opłaty akcyzowej.

Oskarżony był karany sądownie.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego A. H. (1) – k. 79-81

Dane o karalności – k. 54-55

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zważył, co następuje:

Odpowiedzialność karno skarbową związaną jest nierozweralnie z winą, która stanowi swoistą legitymację do stosowania kary wobec sprawcy przestępstwa.

Zgodnie z wolą ustawodawcy wyrażoną w art.1 § 1 kks, odpowiedzialności karnej za przestępstwo skarbowe lub odpowiedzialności za wykroczenie skarbowe podlega ten, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Możliwość pociągnięcia jednak danej osoby do odpowiedzialności karnej skarbowej uwarunkowana jest przypisaniem jej zarzutu winy. W myśl bowiem art. 1 § 3 kks nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu. Zatem, jeśli czyn zabroniony przepisami kks nie jest zawiniony, nie może być ani przestępstwem, ani wykroczeniem skarbowym. Oznacza to, że jeśli sprawcy nie można przypisać winy w czasie popełnienia danego czynu, nie może być on odpowiedzialnym według zasad ustalonych w kks.

W przedmiotowej sprawie dla stwierdzenia faktu popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 kks przez oskarżonego A. H. (1), koniecznym jest zatem udowodnienie, że w czasie czynu zabronionego sprawca dopuścił się zachowania, które jest zawinione.

Realizacja znamion deliktu karnoskarbowego z art. 54 kks - uchylania się od opodatkowania może nastąpić albo poprzez nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania, albo poprzez niezłożenie deklaracji podatkowej.

Zaniechanie złożenia deklaracji podatkowej jest jedną z form nieujawnienia przedmiotu i podstawy opodatkowania, stąd też znamię czasownikowe „nie ujawnia” pełni funkcję subsydiarną wobec znamienia „nie składa”.

Przestępstwo uchylania się od opodatkowania z art. 54 kks ma charakter materialny. Ustawowo stypizowanym skutkiem jest narażenie na uszczuplenie podatku, czyli konkretne niebezpieczeństwo wystąpienia uszczerbku finansowego na skutek zaniechania uiszczenia względnie zaniechania zdeklarowania uiszczenia podatku przez osobę zobowiązaną.

Należy podkreślić, iż przestępstwo skarbowe z art. 54 § 2 kks można popełnić zgodnie z wolą ustawodawcy tylko umyślnie. W grę wchodzi jedynie zamiar bezpośredni, który sprowadza się do świadomości po stronie sprawcy tego, że popełnia on czyn zabroniony oraz tego, że chce popełnić czy zabroniony. Na gruncie art. 54 kks zamiar bezpośredni zabarwiony jest chęcią uchylenia się od opodatkowania, czyli niezapłacenia należnego podatku w terminie.

Zamiar ewentualny (jako jedna z dwóch postaci umyślności) jest w myśl ustawy kodeks karny skarbowy niekaralny, co oznacza, że przestępstwo skarbowe uchylania się od opodatkowania należy do kategorii czynów zabronionych kierunkowych.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy przede wszystkim wskazać jednoznacznie należy, że w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał, że A. H. (1) nie można przypisać winy w zakresie popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 54 § 2 kks. Skoro w przypadku przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 kks chodzi o działanie umyślne i to w zamiarze bezpośrednim, wobec czego oskarżonemu należało bezsprzecznie wykazać, iż wiedział, iż nabywa samochód osobowy. Tymczasem w ocenie Sądu nie można działaniu oskarżonego przypisać umyślności w zamiarze bezpośrednim. A. H. (1) nie miał bowiem w przekonaniu Sądu świadomości tego, że nabyty przez niego samochód marki B. (...) spełnia wymagania do zakwalifikowania go jako osobowy, skoro z dokumentów, którymi dysponował w chwili nabycia wynikało, iż jest to pojazd ciężarowy. Świadomość ta została wzmocniona bezsprzecznie na skutek podjętych czynności mających na celu zarejestrowanie pojazdu na terytorium kraju.

Gdy przesłodzi się zgromadzony w sprawie materiał dowodowy (k.29, k. 26., k. 28., k. 31 odwrót, k. 32, k. 25, k. 94 odwrót, k. 101-102, k. 19 odwrót, k. 79-81), należy dojść do konkluzji, iż oskarżony A. H. (1) nabywając pojazd marki B. (...) o numerze identyfikacyjnym VIN (...) miał pełne podstawy do przekonania, że dokonuje zakupu tego samochodu jako ciężarowego. Na podstawie dokumentu potwierdzającego zarejestrowanie pojazdu na terenie Niemiec jako ciężarowego, jak i w oparciu o zaświadczenie z przeprowadzonego badania technicznego samochodu, dodatkowo dokumentów z Urzędu Skarbowego i wydanego przez Starostwo Powiatowe dowodu rejestracyjnego – pozostawał w świadomości nabycia samochodu ciężarowego, nie podlegającego ciężarowi opodatkowania podatkiem akcyzowym. Według dokumentacji nabycia pojazd ten był pojazdem ciężarowym i z tego też powodu nie została złożona przez oskarżonego deklaracja wewnątrzwspólnotowego nabycia tego pojazdu oraz odprowadzony podatek akcyzowy.

Sąd zauważa również, iż organ celny nie kwestionował w chwili zakupu (10.06.2010r.) klasyfikacji przedmiotowego pojazdu do celów podatkowych. Dopiero rok i 4 miesiące od nabycia, t.j. w dniu 26.10.2011r. wezwał oskarżonego do złożenia deklaracji i uiszczenia podatku akcyzowego (k. 16), uznając iż nabyte przez niego auto spełnia warunki do zakwalifikowania go jako przeznaczonego do przewozu osób. W ocenie Sądu okoliczność ta wskazuje, iż w chwili sprowadzenia przedmiotowego pojazdu na terytorium kraju organy celne nie kwestionowały właściwości jego przeznaczenia (do przewozu towarów).

W tym miejscu wskazać należy, że Sąd nie podważa ustaleń poczynionych przez organ celny co do przypisania nabytemu przez A. H. (1) pojazdowi cech samochodu osobowego. Organ odwołał się w tej kwestii do obowiązujących przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym, które szczegółowo regulują zagadnienia związane z opodatkowaniem akcyzą nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu osobowego niezarejestrowanego wcześniej na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym (art. 100 ust. 1 pkt 2). Powołał definicję samochodu osobowego, zgodnie z którą samochody osobowe są to pojazdy samochodowe i pozostałe pojazdy mechaniczne objęte pozycją (...) przeznaczone zasadniczo do przewozu osób, inne niż objęte pozycją 8702, włącznie z samochodami

osobowo-towarowymi (kombi) oraz samochodami wyścigowymi, z wyłączeniem pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów, które nie wymagają rejestracji zgodnie z przepisami o ruchu drogowym (art. 100 ust. 4). Poza kwestią sporną jest również przyjęta przez organy celne I i II instancji klasyfikacja samochodu osobowego marki B. (...) zgodnie z wytycznymi Nomenklatury Scalonej (CN) wprowadzonej w życie rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1549/2006 z dnia 17 października 2006r. zmieniającym załącznik 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej taryfy Celnej (Dz. Urz. WE L Nr 301 z 2006r.). Jednak nietrudno dostrzec, że organ celny formułując akt oskarżenia w przedmiotowej sprawie w ogóle nie rozważał strony podmiotowej przestępstwa skarbowego z art. 54 § 2 kks.

O dobrej woli A. H. (1) świadczy chociażby fakt, że oskarżony przyjął na siebie obowiązek związany z zapłatą zaległego podatku akcyzowego, określonego decyzjami organów celnych (k k. 6-9 odwrót, k. 2-5 odwrót, k. 46-51) i splaca zobowiązanie zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Kwestią wymagającą uwagi Sądu jest data powstania obowiązku podatkowego z tytułu nabycia przedmiotowego pojazdu. Art. 106 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym stanowi, iż podatnik z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodu osobowego jest obowiązany po dokonaniu jego przemieszczenia na terytorium kraju, bez wezwania organu podatkowego złożyć deklarację uproszczoną, według ustalonego wzoru, właściwemu naczelnikowi urzędu celnego w terminie 14 dni, licząc od dnia powstania obowiązku podatkowego, nie później jednak niż w dniu rejestracji samochodu osobowego na terytorium kraju zgodnie z przepisami o ruchu drogowym. W oparciu o ten przepis należy stwierdzić, iż datą powstania obowiązku podatkowego z tytułu nabycia przedmiotowego pojazdu była data przemieszczenia na terytorium kraju, t.j. 10.06.2010r. i od tej daty oskarżony zobowiązany był do złożenia deklaracji uproszczonej (...). Pierwotnie w akcie oskarżenia Urząd Celny jako datę powstania obowiązku podatkowego wskazał właśnie 10.06.2010r. – co zgodnie jest z w/w przepisem.

Niezrozumiała jest zatem dla Sądu i nie znajdująca uzasadnienia w przepisach, przyjęta przez oskarżyciela publicznego zmiana koncepcji powstania obowiązku podatkowego z tytułu nabycia przedmiotowego pojazdu, poprzez przyjęcie, iż termin na złożenie deklaracji upłynął 7 dni od dnia potwierdzenia odbioru pisma wysłanego do oskarżonego w dniu 26.10.2011r., tj. od dnia 10.11.2011r. (k. 109-110). Prowadzi to do wniosku w ocenie Sądu, iż organ celny tym samym przyznał, iż do daty wezwania oskarżony nie wiedział o obowiązku złożenia deklaracji i zapłaty podatku.

Reasumując dotychczasowe rozważania Sąd na podstawie omówionego wyżej materiału dowodowego, którego wiarygodność nie została przez żadną ze stron postępowania podważona, uznał, iż nie można stwierdzić in concreto, iż oskarżony winny jest popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 54 § 2 kks, a tym samym Sąd uniewinnił A. H. (1) od zarzutu popełnienia czynu objętego aktem oskarżenia.